

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 4 W GDAŃSKU
IM. KRÓLA KAZIMIERZA JAGIELLOŃCZYKA

Zgodnie z art.26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. poz.59) szkoła podstawowa od 1 września 2017 r. realizuje program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, oraz
- 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

I. Wprowadzenie do programu.

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, moralnym, kulturalnym, zdrowotnym i ekologicznym. Szkoła, jako środowisko wychowawcze, ma za zadanie wspomagać uczniów w osiągnięciu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów, dzieci przedszkolnych oraz ich rodzin.

Program powstał w oparciu o wyniki obserwacji, badań ankietowych, rozmów i konsultacji z rodzicami, nauczycielami i przedstawicielami Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego.

II. Misja i wizja szkoły.

Misja szkoły:

Szkoła aktywności życiowej i współdziałania

Nasza szkoła jest placówką, w której każdy uczeń wykształci w sobie pozytywne cechy, takie jak:

- 1) prawość i uczciwość;
- 2) odpowiedzialność i samodzielność;
- 3) wrażliwość na ludzką krzywdę;
- 4) krytycyzm i rozwaga;
- 5) sumienność i punktualność;
- 6) umiejętność współpracy w grupie;

- 7) umiejętność rozwiązywania konfliktów;
- 8) odpowiedzialność za zdrowie własne i innych oraz za stan środowiska.

Uczeń:

- 1) zostanie przygotowany do nauki na wyższym etapie kształcenia;
- 2) opanuje umiejętność korzystania ze źródeł informacji;
- 3) pozna sposoby aktywnego wypoczynku;
- 4) będzie kultywował tradycje swojego miejsca pochodzenia;
- 5) będzie uczestniczył w kulturze i współtworzył ją;
- 6) doceni walory krajobrazowo-turystyczne własnego kraju;
- 7) doceni związki z kulturą europejską.

Wizja szkoły

- 1) Pragniemy, żeby w naszej szkole panowała atmosfera przyjaźni i wzajemnej akceptacji.
- 2) Dokładamy wszelkich starań, aby uczeń czuł się pewnie i bezpiecznie.
- 3) Nauczyciel to poszukiwacz talentów.

Szkoła to placówka przyjazna dziecku, bezpieczna, stwarzająca optymalne warunki rozwoju intelektualnego i emocjonalnego uczniów, gwarantująca atrakcyjne i skuteczne nauczanie. To szkoła, która kształtuje swoich wychowanków w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie uniwersalnego systemu wartości, dziedzictwa historycznego i kulturowego tak, aby poprzez właściwe kreowanie własnego rozwoju, godnie wpisać się w kształtowanie otaczającej rzeczywistości.

III. Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

1. Założenia ogólne

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **psychicznej** - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 2) **fizycznej** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;

- 3) **społecznej** - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 4) **moralnej** - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia oraz prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia.

2. Cele:

Emocje

Uczeń:

- 1) jest kreatywny i przedsiębiorczy;
- 2) jest asertywny;
- 3) umie dbać o zdrowie swoje i innych;
- 4) umie radzić sobie ze stresem;
- 5) jest odpowiedzialny, zdyscyplinowany i obowiązkowy;
- 6) potrafi znaleźć się w nowej sytuacji;
- 7) ma poczucie własnej wartości.

Etyka

Uczeń:

- 1) kieruje się w życiu wartościami uniwersalnymi takimi jak: dobro, prawda, miłość, piękno;
- 2) umie odróżnić dobro od zła;
- 3) jest wrażliwy na potrzeby innych.

Postawy społeczne

Uczeń:

- 1) zna swoje prawa i obowiązki (uczniowskie, obywatelskie);
- 2) umie współdziałać w grupie;
- 3) jest tolerancyjny;
- 4) jest kulturalny;
- 5) ceni wartość rodziny i zna swoje korzenie;
- 6) umie funkcjonować w demokratycznym społeczeństwie, jest samorządny;
- 7) jest dumny z przynależności narodowej (posiada podstawową wiedzę dotyczącą historii kraju, szacunek dla symboli narodowych);
- 8) aktywnie uczestniczy w życiu szkoły.

Kultura

Uczeń:

- 1) jest przygotowany do odbioru dóbr kultury;
- 2) jest wrażliwy na piękno;
- 3) odczuwa potrzebę uczestnictwa w życiu kulturalnym;
- 4) cechuje go wysoka kultura osobista;
- 5) dba o czystość i piękno języka;
- 6) dba o otaczający go świat.

Dążenie do samorozwoju

Uczeń:

- 1) jest przygotowany do samodzielnego korzystania ze źródeł informacji i selekcjonowania wiadomości;
- 2) posiada praktyczne umiejętności potrzebne w codziennym życiu;
- 3) potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w sytuacjach życiowych;
- 4) posiada niezbędny zasób wiedzy i umiejętności potrzebnych w dalszym kształceniu;
- 5) umie korzystać z nowoczesnych nośników informacji;
- 6) jest komunikatywny;
- 7) potrafi obiektywnie ocenić efekty własnego działania;
- 8) rozumie, że wiedza i umiejętności mogą mu dać szansę lepszego życia;
- 9) aktywnie uczestniczy w działaniach wolontariatu.

3. Zadania wychowawczo-profilaktyczne

- 1) Nasza miejscowość w regionie, w Polsce i Europie.
- 2) Mój dom, moja rodzina.
- 3) Żyję zdrowo i bezpiecznie.
- 4) Umiem żyć z innymi, pomagam innym, jestem tolerancyjny.
- 5) Umiem korzystać z różnych źródeł informacji.
- 6) Aktywnie uczestniczę w kulturze.

4. Model absolwenta

Realizując ogólne zadania szkoły dążymy do tego, by nasz absolwent:

w sferze nauki:

- 1) **sprawnie posługiwał się językiem polskim**, umiał korzystać z różnych źródeł informacji, umiał zdobywać, przetwarzać i wykorzystywać wiedzę, umiał korzystać z nowoczesnych technologii komunikacyjnych;

- 2) **był przygotowany do dalszej nauki**, rozwijał swoje talenty, myślał samodzielnie, twórczo i krytycznie, umiał realizować własne plany i marzenia;
- 3) **miał świadomość potrzeby nieustannego rozwoju i kształcenia**, był świadomy, że każdemu kreatywnemu działaniu powinien towarzyszyć wysiłek i był gotów go podejmować.

w sferze społecznej:

- 1) **dobrze funkcjonował w swoim otoczeniu**, czuł się członkiem społeczności lokalnej, obywatelem Polski i Europy, był ciekawy świata;
- 2) **znał i szanował tradycje rodziny, szkoły i narodu**, wykazywał chęć poznania ojczystego kraju i jego zwyczajów;
- 3) **był odpowiedzialny, prawy i uczciwy**, wyrażał siebie w sposób akceptowany społecznie, wywiązywał się z powierzonych zadań w sposób zadowalający siebie i innych, starał się przewidzieć skutki swoich działań i gotów był ponieść konsekwencje swoich czynów, umiał rozróżniać dobre i złe zachowanie;
- 4) **umiał współpracować w grupie**, działał zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami, miał poczucie współodpowiedzialności;
- 5) **był tolerancyjny** wobec odrębności innych, w tym wobec cudzoziemców, osób starszych czy niepełnosprawnych;
- 6) **umiał zachować się kulturalnie**, znał zasady dobrego wychowania, używał form grzecznościowych;
- 7) **potrafił budować przyjazne relacje z rówieśnikami**, umiał nazywać swoje emocje, umiał nad nimi panować, pokojowo rozwiązywał konflikty, umiał dyskutować, był wrażliwy na potrzeby innych;
- 8) **dbał o zdrowie własne i innych**, kształtował właściwe nawyki żywieniowe i higieny, znał zagrożenia wpływające z zażywania alkoholu, nikotyny i innych używek;
- 9) **stosował się do zasad ekologii**, segregował odpady, dbał o czystość otoczenia;
- 10) **dbał o swój wygląd**, ubierał się schludnie i odpowiednio do czasu i miejsca;
- 11) **włączał się w pomoc innym**, angażował się w akcje charytatywne i wolontaryjne.

w sferze kulturowej:

- 1) **uczestniczył w różnych formach kultury**, był przygotowany do odbioru mass mediów;
- 2) **umiał analizować docierające do niego informacje**, był krytyczny wobec programów telewizyjnych, filmów, czasopism, książek, znał mechanizmy działania reklamy;
- 3) **był aktywny fizycznie i artystycznie**, uprawiał sport, w miarę swoich możliwości śpiewał i grał na instrumencie, rysował, malował.

5. Diagnoza sytuacji wychowawczej

Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- 1) badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat oczekiwań rodziców w realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych;
- 2) spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy;
- 3) analizy stanu wychowania w szkole:
 - a. obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analizy uwag wpisanych do dziennika,
 - b. sprawozdań półrocznych opracowanych przez wychowawcę.

W wyniku diagnozy i ewaluacji programu wychowawczo -profilaktycznego wyłoniono następujące obszary problemowe:

- 1) brak motywacji do nauki;
- 2) niskie potrzeby edukacyjne;
- 3) niska frekwencja uczestnictwa rodziców w spotkaniach z wychowawcami i specjalistami.

6. Kryteria efektywności

- 1) Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.
- 2) Wszyscy nauczyciele realizują *Program Wychowawczo - Profilaktyczny*, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy.
- 3) Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

7. Realizatorami Programu są:

- 1) Dyrektor szkoły;
- 2) Pedagog szkolny;
- 3) Logopeda szkolny;
- 4) Nauczyciele;
- 5) Wychowawcy klasy;
- 6) Wychowawcy świetlicy;
- 7) Pracownicy administracji i obsługi;
- 8) Pielęgniarka szkolna;
- 9) Rodzice.

IV. Treści i działania o charakterze wychowawczo –profilaktycznym

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	Cele
<p style="text-align: center;">Nasza miejscowość w regionie, w Polsce i Europie</p>	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zna położenie geograficzne miejscowości, regionu, Polski i Europy oraz walory krajobrazowe Polski; 2) zna przeszłość historyczną Polski; 3) zna obrzędy, tradycje i zwyczaje rodzinne, regionalne; 4) zna twórców kultury regionalnej i ich dzieła; 5) potrafi odszukać obiekty zabytkowe w miejscowości, regionie, w Polsce; 6) potrafi wyróżnić polskie symbole narodowe spośród symboli innych państw europejskich; 7) rozróżnia pojęcie mała i duża ojczyzna; 8) zna lokalnych bohaterów i potrafi ocenić ich wkład w historię ojczystą i europejską; 9) zna lokalne miejsca pamięci narodowej; 10) zna hymn państwowy, hymn Unii Europejskiej; 11) poznaje języki obce; 12) potrafi dokonać samoidentyfikacji "Jestem Polakiem i Europejczykiem".
<p style="text-align: center;">Mój dom, moja rodzina</p>	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rozumie znaczenie rodziny w życiu każdego człowieka; 2) zna sposoby prawidłowego komunikowania się w rodzinie; 3) zna prawa dziecka; wie kogo prosić o pomoc w sytuacjach kryzysowych; 4) dostrzega i rozumie problemy ludzi starszych, chorych, niepełnosprawnych i samotnych, jest gotowy do niesienia im pomocy.

<p style="text-align: center;">Żyję zdrowo i bezpiecznie</p>	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) propaguje postawę i zachowania ekologiczne; 2) wie, co to znaczy zdrowy styl życia i stosuje się do niego; 3) potrafi doskonalić własną sprawność fizyczną; 4) zna podstawowe informacje dot. środków uzależniających, wie jaki mają wpływ na życie człowieka i jakie niosą zagrożenia; 5) wie jak udzielić pierwszej pomocy poszkodowanemu; 6) rozpoznaje i zna uczucia; 7) wie, na kogo może liczyć; 8) radzi sobie w sytuacjach trudnych, gdy spotykają go niepowodzenia; 9) wie, że marzenia są ważne w życiu; 10) kontroluje złość; 11) potrafi organizować własny wypoczynek; 12) zna zagrożenia wynikające z korzystania z telewizji, internetu i telefonów komórkowych.
<p style="text-align: center;">Umieć żyć z innymi, pomagać innym, jestem tolerancyjnym</p>	<p>Uczeń</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jest tolerancyjny; 2) umie rozmawiać, zna zasady komunikowania się; 3) umie rozwiązywać konflikty; 4) jest wrażliwy na cierpienie drugiego człowieka, na potrzeby niepełnosprawnych, chorych i w podeszłym wieku; 5) mówi „stop” przemocy; 6) bierze udział w akcjach charytatywnych; 7) mówi „nie”: narkotekom, dopalaczom, alkoholowi i papierosom; 8) zna zasady bezpiecznego przyjmowania leków; 9) ma poczucie własnej wartości i odrębności; 10) umie współpracować w grupie, klasie, szkole; 11) umie ponosić odpowiedzialność za podjęte decyzje.

Umieć korzystać z różnych źródeł informacji	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rozumie treść poznawanych informacji, dokonuje ich selekcji; 2) umie we właściwej formie przekazać istotne treści; 3) zna urzędy użyteczności publicznej; 4) potrafi wypełniać druki i formularze; 5) potrafi samodzielnie poszukiwać potrzebnych informacji; 6) umie świadomie i odpowiedzialnie korzystać ze środków masowej komunikacji; 7) potrafi organizować pracę własną; 8) zna zagrożenia związane z cyberprzemocą.
Aktywnie uczestniczyć w kulturze	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zna podstawowe zasady dobrego wychowania; wie, kiedy ubrać się odświętnie; 2) potrafi dostosować swoje zachowanie do sytuacji i miejsca; 3) korzysta z osiągnięć kultury; 4) potrafi aktywnie włączyć się w życie kulturalne klasy, szkoły, regionu; 5) aktywnie uczestniczy w wycieczkach, lekcjach muzealnych, wystawach; 6) potrafi korzystać z księgozbioru biblioteki; 7) zna ludzi kultury, najważniejsze dzieła filmowe, teatralne.

V. Formy i sposoby realizacji programu

Proponowane formy realizacji:

- 1) dyskusje w gronie klasowym;
- 2) praca metodą projektu;
- 3) praca z tekstem;
- 4) analiza biografii osób godnych naśladowania;
- 5) spotkania ze świadkami historii;
- 6) spotkania z ciekawymi ludźmi i specjalistami;
- 7) wizyty w muzeach, miejscach pamięci narodowej;
- 8) sesje popularnonaukowe;
- 9) spektakle;
- 10) gazetki szkolne, sesje plakatowe;
- 11) publikacje opracowane przez uczniów przy udziale nauczycieli i/lub rodziców.

Przy realizacji zadań i celów szczegółowych będziemy korzystać ze współpracy instytucji zewnętrznych: poradni specjalistycznych, bibliotek publicznych, organizacji pozarządowych, urzędów, uczelni, straży miejskiej, ośrodków doskonalenia nauczycieli i innych (zgodnie z potrzebami szkoły).

Szczegółowe formy i sposoby realizacji w danym roku szkolnym są opracowywane:

- 1) w zespołach nauczycielskich na początku każdego roku szkolnego;
- 2) przez wychowawców poszczególnych oddziałów

i stanowią załączniki do Programu Wychowawczo- Profilaktycznego.

VI. Ewaluacja programu.

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i stanowią podstawę do planowania zamierzeń wychowawczych w kolejnym roku szkolnym.